

EKO KROG

EKO KROG društvo za naravovarstvo in okoljevarstvo, Ravenska vas 3, 1410 Zagorje ob Savi
davčna številka: 98997661, matična št.: 1050907, št. poslov. računa: 0233 8025 4927 830
tel. +386 31 665 779 ali +386 41 657 203, e-mail: eko.krog@gmail.com, splet: www.ekokrog.org

Št. dokumenta: D-37/11

Zagorje ob Savi, 8. 9. 2011

Št. zadeve na MOP: 0071-224/2011

Ministrstvo za okolje in prostor

Dunajska cesta 48
1000 Ljubljana

Zadeva: Pripombe na Osnutek Uredbe o načrtu za kakovost zunanjega zraka na območju občin Trbovlje, Zagorje ob Savi in Hrastnik

Spoštovani,

v nadaljevanju vam pošiljamo pripombe Eko kroga na Osnutek Uredbe o načrtu za kakovost zunanjega zraka na območju občin Trbovlje, Zagorje ob Savi in Hrastnik, kot je bila objavljena na spletni strani <http://www.mop.gov.si/si/splosno/cns/novica/article/12161/8179/1f47c35e7e/>.

Najprej želimo Ministrstvo pohvaliti, ker je s to Uredbo začelo sistemsko reševati del okoljske problematike (delci PM10) v Zasavju. Upamo, da nam bo na tem področju skupaj uspelo.

POZITIVNO:

Pohvalno je, da se med ukrepe uvrsti tudi subvencije za zamenjavo zastarelih kurilnih naprav za ogrevanje v gospodinjstvih. Iz vsakodnevnih pogovorov vemo, da je za marsikoga v Zasavju glavna ovira, da bi puščal manjši okoljski odtis, pomanjkanje možnosti, ne motivacije.

Prav je, da so stroški modeliranja pripisani onesnaževalcem, skladno z znanim načelom »onesnaževalec plača«, ki onesnaževalcem preprečuje eksternalizacijo okoljskih stroškov na račun lokalne in širše skupnosti, in ki je s členi 9.-11. tudi določeno v Zakonu o varstvu okolja.

Prav je, da se Uredba glede industrijskega onesnaževanja osredotoča na nalaganje obvez za zmanjšanje dejanske količine emitiranih onesnaževal, ne samo za določanje nižjih mejnih vrednosti. Samo z nižjimi mejnimi vrednostmi dejanskih količin emitiranega prahu in drugih onesnaževal sploh ne bi zmanjšali, saj so trenutne (s strani ARSO/MOP določene) mejne vrednosti tako nerealno »velikodušne«, da imajo celo največji onesnaževalci še dovolj rezerve.

POMANJKLJIVOSTI:

Predlagamo, da se v uredbo vključijo tudi ukrepi za znižanje emisij prekurzorjev PM10 delcev.

Eko krog je pred časom že opozoril na problem razpršenih emisij v Zasavju, pa vendar smo opazili da tudi obravnavana Uredba razpršenim emisijam ne posveča potrebne pozornosti. Predlagamo, da se v uredbo vključijo tudi zahteva za izračun razpršenih emisij za vse večje vire in ukrepi za njihovo zmanjšanje.

Na tem mestu naj vas opomnimo, da je Eko krog v preteklosti že opozarjal na dvojna merila pri izračunavanju razpršenih emisij, ko se le-te za nekatere zavezance izračunajo, za druge pa ne, kljub temu, da je v predpisih in okoljevarstvenem dovoljenju zahteva tudi za izračun razpršenih emisij. Z novo Uredbo imate priložnost, da to popravite.

Predlagamo, da se v uredbo vključi tudi zahteva, da se na obravnavanem območju pred uvedbo vsakršnih novih virov onesnaževanja ali vsakršno spremembo že obstoječih industrijskih obratov (ali njihovih tehnologij) izdela presoja sprejemljivosti posega z okoljskega in zdravstvenega vidika, tudi če gre za posege, ki jih trenutna zakonodaja prepoznava kot posege, ki sicer ne zahtevajo presoje vplivov na okolje. Na degradirani regiji Zasavja torej zahtevamo strožja merila za uvedbo novih tehnologij ali spremembo obstoječih tehnologij, kot veljajo sicer, vključno s prepovedjo sežiganja odpadkov v regiji.

V osnutku uredbe so zelo podrobno obdelane zahteve za modeliranje. Osnutek v točki 11 navaja, da mora modelirni sistem ustrezati smernicam in navodilom delovne skupine FAIRMODE, ne obrazloži pa, ali predlagana modela tudi v resnici ustrezata tem smernicam. Zahtevamo skladnost uporabljenih modelov s smernicami FAIRMODE. Ob tem pripominjamo, da je le ena referenca delovanja modelirnega sistema v realnem času v domeni podobne dimenzije premalo. Validacija modela mora biti javno predstavljena.

Izhodišča za izdelavo programa ocenjevanja prispevka k onesnaženosti zraka ne morejo temeljiti samo na modeliranju. Predlagamo, da se v program in v izvajanje ukrepov čimbolj neposredno vključijo tudi dejanski sprotni rezultati emisijskih in imisijskih meritev.

V smislu varovanja zdravja je potrebno več pozornosti oceni delcev PM 2,5.

Nikjer ni omenjen problem kurjenja na prostem.

6. in 7. člen

Manjkajo ukrepi za zmanjševanje emisije delcev, ki nastanejo zaradi transporta različnega razsutega tovora, zaradi deponij razsutih tovorov, zaradi nesaniranih odprtih kopov, opuščenih deponij, peskokopov, nesaniranih opuščenih kamnolomov in delovanja obstoječih kamnolomov.

Predlagamo tudi pospešitev priprave zakonodaje, po kateri bodo upravljalci kamnolomov v Sloveniji, ki so navedeni v prilogi 4 Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07), morali pridobiti okoljevarstveno dovoljenje za izkoriščanje mineralne surovine tako kot to določa 6. člen zgoraj omenjene uredbe.

9. člen

Ukrepi za zmanjševanje emisije celotnega prahu iz prvega odstavka tega člena, morajo vključevati tudi zahtevo za zmanjševanje emisije iz teh naprav z zmanjšanjem njihove moči in obsega proizvodnje v dnevih, za katere se napove preseganje dnevne mejne vrednosti za PM₁₀.

Ob tem pripominjamo, da je v uredbo in v krmiljenje njenih ukrepov nujno vključiti sprotno spremljanje podatkov trajnega emisijskega in imisijskega monitoringa, saj obstajajo situacije (npr. izpadi filtrov), ki jih prognozični način modeliranja ne more predvideti.

10. člen

Rezultati trajnih in občasnih meritev emisije snovi v zrak naj se pošiljajo v obliki, iz katere bodo razvidni tako koncentracijski podatki kot tudi masni pretoki snovi.

Dodajamo še zahtevo za kontrolo merilnih sistemov za trajne meritve oz. preverjanje kakovosti AMS. Samo neprekinjeno pošiljanje rezultatov na mesto obdelave namreč ni dovolj, rezultati meritev morajo biti tudi preverjeni - kalibracije, validacije itd. s strani neodvisnih organov z ustrežno akreditacijo.

Vsi podatki o emisijah in kontroli merilnih sistemov morajo biti javni in dostopni v najprimernejši elektronski obliki, ki omogoča neodvisne obdelave zainteresirane javnosti.

25. člen

Glede na prepletenost interesov v Zasavju bi bilo potrebno člen, ki obravnava izbiro koordinatorskega, razširiti tako, da se lahko kot koordinator določi tudi organizacija s sedežem izven Zasavja, ali pa ustrezno kvalificirana fizična oseba. Pri nadzoru dela koordinatorskega naj sodelujeta tudi regijski Odbor za okolje in zdravje ter Delovna skupina za izboljšanje kakovosti zraka v Zasavju.

Priloga 6, točka 12:

Zahteve v zvezi s pridobivanjem podatkov o emisiji onesnaževal:

Zlasti problematična je emisija prahu iz virov, kakršnega predstavljajo cementarne, zaradi pogostih nenadnih izpustov. Merilne naprave niso sposobne izmeriti emisij prahu v dovolj širokem območju. V modelirni sistem je potrebno dodati možnost za vrednotenje emisij v času tako imenovanih izrednih dogodkov. Prav pri modeliranju širjenja prahu je potrebno vključiti več nadzora zaradi izrednih dogodkov in več kontrole kakovosti merilnega sistema za prah.

Prosimo za pojasnilo 6. odstavka točke 3 iz priloge 6, kdaj natančno se bo v modelu prenehalo z uporabo nazivnih emisij.

Z željo po konstruktivnem sodelovanju vas lepo pozdravljamo!

Uroš Macerl
predsednik društva Eko krog